

Malo razveseljivih novic na področju tovornega tranzita

Obseg cestnega tovornega prometa prek Alp se je v prvi polovici leta 2008 povečal. Obdavčitev težkega tovornega prometa v Švici in visoke cene dizelskega goriva niso imele kakšnega posebnega učinka.

Države v odgovoru na vprašanje, kako zaustaviti rast tovornega prometa v Alpah, še vedno niso dosegle soglasja.

© Sturm / Pixelio

V preteklem polletju je švicarske Alpe prečkalo 666.000 težkih tovornjakov, kar je 3,8 % več kot leto poprej. Število voženj prek Gottharda in Velikega sv. Bernarda se je povečalo za 3,9 %, prek Simplona pa so zabeležili celo 10,6 % več voženj. Število tovornih vozil prek Brennerskega prelaza med Avstrijo in Italijo se je prav tako povečalo za 1,8 %.

Švicarska kantona Uri in Ticino, ki sta zaradi naraščajočega tovornega prometa med najbolj obremenjenimi, sta na švicarski parlament naslovila pismo, v katerem zahtevata, da se upošteva cilj, ki je zapisan v Alpski pobudi in določa, da bo do leta 2012

Alpe lahko prečkalo 650.000 tovornih vozil letno (in ne polletno). Prometni minister Moritz Leuenberger je pojasnil, da cilj zmanjšanja do leta 2012 ni uresničljiv. Prizadeta kantona in Leuenberger se strinjata, da bi hitra uvedba alpske tranzitne borze stanje lahko izboljšala, saj ta v prihodnje predvideva določitev kontingenta tranzitnih voženj prek Alp in prodajo kontingentov na borzi. Alpsko tranzitno borzo pa morajo uvesti vse alpske države, saj bi le tako onemogočile, da bi se bilo mogoče temu ukrepu izogniti.

Čeprav je cestni tovorni promet narasel tudi v državah članicah EU, te ne morejo doseči soglasja, da bi v okviru načrtovane spremembe direktive o cestnih pristojbinah za uporabo določene infrastrukture za težka tovorna vozila sprejeli strožje ukrepe. Na neformalnem srečanju prometnih ministrov v začetku septembra so se države članice strinjale, da mora uvedba internalizacije zunanjih stroškov, ki jih povzročajo hrup, onesnaženje zraka in prometni zastoji, potekati prostovoljno. Ravno tako ne bodo uvedene zavezujoče najnižje cestnine.

Viri:

http://www.nzz.ch/nachrichten/schweiz/alpentransit_zunahme_lastwagen_1.823655.html (de), http://www.presseportal.ch/fr/pm/100002430/100569011/alpen_initiative (de), http://www.eu2008.fr/PFUE/lang/de/accueil/PFUE-09_2008/PFUE-01.09.2008/Informelle_Transports (de/fr/it/en)

Vsebina

Stran 1

Malo razveseljivih novic na področju tovornega tranzita

Stran 2

Ozka grla v tovornem prometu

Cilji o podnebnih spremembah: odločen poziv znanosti

Ukrepi EU za podnebje

Posvet o demografskih spremembah na območju Alp

Stran 3

Pozitivna ocena za projekte ustanavljanja parkov v Švici

Taljenje večnega ledu in snega v visokogorju povzroča velike težave

Podelitev nagrade Sklada kralja Alberta I.

Belvédère du Sautet/F: zgledno partnerstvo pri rabi prostora

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: Mobilnostni menedžment v Lihtenštajnu na pohodu

Lihtenštajnska vlada je letos v celotni državni upravi in šolah uvedla t.i. sistem podjetniškega menedžmenta mobilnosti (BMM), saj želi z ustreznimi spodbudami in tudi taksami zmanjšati obseg osebne avtomobilskega prometa pri vožnji na delo.

Več na strani 3: Pozitivna ocena za projekte ustanavljanja parkov v Švici

Švicarski Zvezni urad za okolje (BAFU) je vseh devet projektov za ustanavljanje parkov, ki so jih predlagatelji vložili januarja letos, ocenil pozitivno, kar pomeni, da se lahko začnejo izvajati postopki za ustanovitev naravnega parka državnega pomena.

Mobilnostni menedžment v Lihtenštajnu na pohodu

Lihtenštajnska vlada je letos v celotni državni upravi in šolah uvedla t.i. sistem mobilnostnega menedžmenta za podjetja (BMM), saj želi z ustreznimi spodbudami in tudi taksami zmanjšati obseg osebnega avtomobilskega prometa pri vožnji na delo. Podjetjem, ki se bodo odločila za uvedbo ukrepov podjetniškega menedžmenta mobilnosti, pa bo vlada dodelila subvencijska sredstva v višini do 5000 CHF.

Sistem BMM že leta uspešno izvajajo v podjetju Inficon. Po njihovem zgledu si vedno več večjih delodajalcev prizadeva, da bi njihovi zaposleni pot do delovnega mesta v večjem številu opravili peš, s kolesom ali z organiziranim prevozom. Pomemben korak je napravila tudi lihtenštajnska občina Eschen, ki je v svoji strategiji prostorskega razvoja za industrijsko cono predvidela model razporeditve trajnostnih oblik prevoza na delo.

Občina Vaduz namerava skupaj z oddelkom za promet in komunikacije v akcijo pritegniti še druga podjetja, zato je bila zaradi izmenjave izkušenj pred kratkim organizirana okrogla miza. Načrtovano pa je že novo srečanje, katerega namen je organizirati okolju prijaznejši promet v Lihtenštajnu.

Več informacij: <http://www.mobilesliechtenstein.li/> (de), <http://www.presseportal.ch/de/pm/100000148/100567967/mail> (de)

Vlada z dobrimi zgledi kaže, kako je mogoče s pomočjo upravljanja s parkirnimi prostori in spodbujati okolju prijazno mobilnost.

© Pixelio

Poziv znanosti za ukrepe proti podnebnim spremembam

Tri t.i. podnebna poročila nemško govorečih alpskih držav zahtevajo sprejetje ustreznih ukrepov za zmanjšanje emisij CO₂ v politiki, gospodarstvu in družbi. Posledice in možnosti prilagajanja na posledice podnebnih sprememb so v poročilih prikazane za različne regije v Nemčiji, Avstriji oz. Švici. Raziskovalno delo temelji na poročilu ZN o podnebjju iz leta 2007, ki ga je pripravil Medvladni odbor o podnebnih spremembah (IPCC) in v katerem avtorji poročila poudarjajo, da je rast temperature na območju Alp daleč hitrejša kot v svetovnem povprečju. To pomeni, da so gorske regije prej izpostavljene negativnemu vplivu podnebnih sprememb. Prav zato bi bilo treba sprejeti ustrezne ukrepe prilagajanja.

Švicarski posvetovalni organ za vprašanja spreminjanja podnebja (OCC) svari nosilce odločitev, da ni druge možnosti, kot je trajnostno ravnanje z okoljem, podnebjem in naravnimi viri. Poglavitni spoznanji raziskave, ki je bila opravljena po naročilu nemškega Zveznega urada za okolje oz. dunajskega Inštituta za raziskovanje okolja GLOBAL 2000, sta podobni – ukrepati je treba sedaj! Viri in več informacij na: http://www.ufz.de/data/Deutschland_im%20Klimawandel8973.pdf (de/en), http://www.global2000.at/files/klimawandel_oesterreich.pdf (de), <http://proclimweb.scnat.ch/Products/OcCC-IPCC/OcCC-IPCC-lowres.pdf> (de)

Ena od posledic naraščanja povprečnih temperatur so pogostejše poplave.

© CIPRA International

Ukrepi EU za podnebje

Kot poroča okoljska informacijska služba ENDS Europe Daily, naj bi Evropska komisija leta 2009 v novem mandatu in zasedbi uvedla nov resor: komisarja oziroma komisarko za podnebje. Delovno področje, ki zajema podnebne spremembe, je bilo doslej porazdeljeno na več komisarjev. O združitvi nalog v eno samo funkcijo bo dokončno odločil novi predsednik ali nova predsednica EU. Kdor pa želi biti na tem področju aktiven že zdaj, lahko sodeluje v spletni razpravi o obsežnem in zahtevnem sporazumu za varstvo podnebja od leta 2012 dalje. Organizacije in posamezniki imajo tako možnost, da zavzamejo stališče do različnih modulov akcijskega načrta, sprejetega na konferenci ZN o spremembi podnebja na Baliu. Rezultat javne razprave interesnih skupin in širše javnosti naj bi bil izvedljiv globalni sporazum za varstvo podnebja za obdobje po letu 2012.

Vir in spletna anketa na <http://www.eu-koordination.de/index.php?page=23&vorlage=fuenfb&id=701> (de/en), <http://ec.europa.eu/yourvoice/ipm/forms/dispatch?form=climatepost2012> (de/fr/en)

Posvet o demografskih spremembah na območju Alp

Švicarska delovna skupnost za gorska območja (SAB) vabi na posvet z naslovom Demografske spremembe – izzivi in možnosti ukrepanja na območju Alp, ki bo 8. oktobra 2008 v Brigu v Švici. Kot poudarja Delovna skupnost, so za prizadeta območja demografske spremembe velik izziv, a tudi priložnost, zato je treba ustrezne strategije načrtovati dolgoročno in jih pravočasno uresničiti v praksi. Na posvetu v Brigu bodo razpravljavci poskušali ugotoviti, kakšni so izzivi in priložnosti na tem področju. V dopoldanskem delu bo poleg uvodnih predavanj na programu predstavitev posameznih študij primerov, v popoldanskem pa se bodo po metodi „odprti prostor“ zbirale ideje in novi pristopi ter oblike sodelovanja na območju Alp. Posvet bo potekal v nemškem, francoskem, italijanskem in slovenskem jeziku, simultano prevajanje bo zagotovljeno. Posvet bosta organizirala Zvezni urad za prostorski razvoj in Stalni sekretariat Alpske konvencije.

Več informacij in prijava na http://www.sab.ch/Tagungen_Ausbildung.316.0.html (de/it/fr)

Pozitivna ocena za projekte ustanavljanja parkov v Švici

Švicarski Zvezni urad za okolje (BAFU) je vseh devet projektov za ustanavljanje parkov, ki so jih predlagatelji vložili januarja letos, ocenil pozitivno, kar pomeni, da se lahko začnejo izvajati postopki za ustanovitev naravnega parka državnega pomena. Na njihovo prošnjo ustanovitelji prejmejo oznako „Kandidatura“, na podlagi katere lahko uresničijo svoja prva „trženjska prizadevanja“.

Poleg ocene načrtov upravljanja so predstavniki BAFU med t.i. evalucijskimi obiski na terenu preverjali naslednje: ali je upravičena trditev o zahtevani kakovosti narave in krajine, ali izhaja projekt za ustanovitev projekta iz regije in ali so načrtovani projekti v celoti uresničljivi v praksi. Kot pri BAFU je tudi okoljska organizacija Pro Natura projekte načeloma ocenila pozitivno, vendar je menila, da projekti glede varstva narave in okolja niso povsod zadovoljivi. Zato je zahtevala dopolnitev projektov, kar velja tudi za podelitev znaka parka. Država je za finančno podporo devetih projektov za ustanovitev parkov v naslednjem štiriletnem obdobju namenila skupno 7,4 mio CHF, vendar pa je to manj sredstev za posamezen projekt, kot si je obetala večina.

Viri in več informacij na: <http://www.bafu.admin.ch/aktuell/medieninformation/00004/index.html?lang=de&msg-id=21083> (de/fr/it), <http://www.pronatura.ch>; sporočilo za medije z dne 2. 9. 2008 (de/fr)

BAFU bo prošnje za odobritev podpore novim projektom ustanavljanja parkov sprejemal do začetka prihodnjega leta 2009.

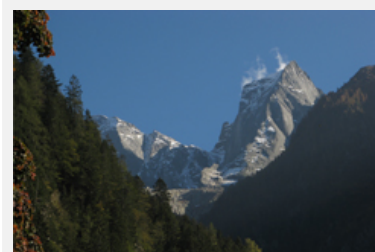
© CIPRA International

Taljenje večnega ledu in snega v visokogorju povzroča velike težave

Konec avgusta se je v bližini planinske koče Vittorio Emanuele na 2700 m.n.v. v italijanskem narodnem parku Gran Paradiso odtrgalo 2000 m³ skalovja. Na srečo ni bil pri tem nihče poškodovan. Strokovnjaki menijo, da se je masa skalovja odtrgala zaradi talečih se stalno zamrznjenih tal.

Različni programi in študije se ukvarjajo s povezavo med taljenjem stalno zamrznjenih tal in naravnimi nesrečami, kot sta nedavno končani italijansko-francoski projekt PERMAdataROC ali novi projekt pobude Interreg PermaNET. Cilj zadnjega je vzpostaviti mrežo za dolgoročno raziskovanje in nadziranje ledenikov na celotnem alpskem območju. Prek mreže bi potekale raziskave območij permafrosta in učinkov, ki jih ima taljenje stalno zamrznjenih tal na pokrajino, infrastrukturo in ljudi. Pri projektu, ki je prejel 3,3 mio. evrov finančne podpore, sodelujejo partnerji iz Italije, Francije, Nemčije, Avstrije in Slovenije.

Viri in več informacij: <http://www.fondazionemontagnasicura.org/multimedia/permadataroc/> (it/fr), http://www.provinz.bz.it/lpa/service/285.asp?redas=yes&aktuelles_action=4&aktuelles_article_id=243276 (de/it)

V okviru projekta PermaNET bo izdelana karta območij permafrosta na celotnem območju Alp.

© CIPRA International

Podelitev nagrade Sklada kralja Alberta I.

V švicarskem kraju Pontresina so 6. septembra letos že osmič zapored podelili zlata priznanja Sklada kralja Alberta I. Prejelo jih je pet strokovnjakov za gorska območja, od katerih kar štirje prihajajo iz alpskih držav. Letošnji nagrajenci so Francozinja Catherine Destivelle, ena najboljših alpinistk svetovnega slovesa, Nemec Kurt Albert, iznajditelj ideje o „rdeči piki“, nemški avtor dokumentarnih filmov Gerhard Baur, švicarski profesor zgodovine Jon Mathieu in kanadski profesor Hanspeter Schreier.

Sklad s sedežem v Zürichu je leta 1993 ustanovil nekdanji direktor sanktmoriškega zdravilišča Walter Amstutz v čast belgijskega kralja Alberta I. (1875 – 1934), velikega alpinista in zlasti navdušenega plezalca. Poslanstvo sklada je odlikovati ljudi in ustanove, ki so si zaradi svojih dosežkov na področju, ki je povezano z gorami našega planeta, pridobili posebne in trajne zasluge.

Vir in več informacij: <http://www.king-albert.ch> (en)

Belvédère du Sautet/F: zgledno partnerstvo pri rabi prostora

Potem ko sta Electricité de France (EDF) in zveza občin Pays de Corps projekt skupaj načrtovala in tudi uresničila, sta letos poleti predstavila novo podobo francoskega Belvédère du Sautet. Območje hidroelektrarne, ki zajema tudi zaježitevno jezero, sta namreč popestrila s postavitvijo različnih turističnih zanimivosti (npr. muzej industrije, doživljajski park). Tovrstni objekti so zasnovani po ekoloških načelih, pri čemer je bilo treba upoštevati zlasti, kako jih premišljeno vključiti v okolje.

Ob prisotnosti številnih predstavnikov politike in zasebnega gospodarstva ter odgovornih iz EDF so bile na otvoritveni dan predstavljene kapacitete javnih in zasebnih akterjev pri uresničevanju inovativnega in trajnega razvoja v regiji, pri čemer bodo v skupnem projektu upoštevani interesi vseh udeležencev.

Vir in več informacij: CIPRA Francija, <http://v2.isere-tourisme.com/articles/lac-belvedere-sautet-845-1.html> (fr)

O tem in onem

Slaba poletna turistična sezona v francoskem gorskem svetu

Kot ugotavlja študija organizacije Protourisme, se je letos število turističnih nočitev v Franciji med 1. julijem in 15. avgustom 2008 zmanjšalo za 2 %. Pozornost vzbuja dejstvo, da so nekatere regije, na primer sredozemsko obalno območje, zabeležile za kar 4 % več turističnih nočitev, v Bretanji in na gorskih območjih pa je število upadlo do 4 %. Študija opozarja na neugodne vremenske razmere na gorskih območjih in v Bretanji ter poudarja, da so bili tudi v letu 2008 najmočnejši turistični aduti morje, pesek in sonce. Dobro obiskani so bili predvsem počitniški kraji, ki imajo bogato turistično ponudbo (tj. ponudbo priložnosti dejavnosti, animacijo, varstvo otrok ipd.).

Vir in več informacij: http://www.actumontagne.com/newsletter-news_719.html (fr)

Knjižna novost o razvoju okoljskega prava

Prvič od ustanovitve je v knjižni obliki kronološko in obsežno predstavljena zgodovina programa za okoljsko pravo IUCN (Environmental Law Programme of the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources – IUCN ELP). Program IUCN ELP je že od srede 20. stoletja po celem svetu znan zaradi odločilne vloge, ki jo ima pri izdelavi in izvajanju okoljske zakonodaje, zlasti mednarodnega okoljskega prava. Tudi nastanek Alpske konvencije je bil povezan z razvojem mednarodnega okoljskega prava.

Bibliografija: Lausche, B. J. (2008) : Weaving a Web of Environmental Law – Contributions of the IUCN Environmental Law Programme. 563 strani. ISBN: 978-3-503-11045-2.

<http://esv.info/id/350311045/katalog.html> (de)

GEhZEITEN - švicarska akcija za trajnostni razvoj

Namen akcije GEhZEITEN je podpreti trajnostni razvoj v Švici in v ta namen v letu dni – od junija 2009 do junija 2010 – na celotnem območju države zbrati najmanj pet mio. CHF. Akcija bo potekala v obliki množičnega dobrodelnega teka. Pri tem bo treba udeležence spodbujati, da bi izpolnili vsaj eno „ekološko obvezo“ in eno od področij v svojem življenju, podjetju ali občini oblikovali v skladu s trajnostnim načelom. Zbrana sredstva bodo uporabljena v okoljski tehnologiji.

Več informacij : <http://www.klima-commitment.ch/gehzeiten> (de)

Prireditve

Dnevi narodnih noš. Kamnik, 11.-14. 9. 2008. Jezik: sl. Organizira: Agencija za razvoj turizma in podjetništva v občini Kamnik.

Več informacij na spletnem naslovu:

http://www.slovenia.info/?etnografske_prireditve=8358 (sl)

Kongres o **instrumentih in metodah vrednotenja zemljišč.** Chivanna/I, 26. 9. 2008. Jezik: it. Organizira: IREALP.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.irealp.it/320.Eventi.html> (de/it)

Ciklus etnokonzertov 2008. Maribor, 1. 10.-30.1. 2008. Jezik: sl. Organizira: Mladinski kulturni center Maribor.

Več informacij na spletnem naslovu:

http://www.slovenia.info/?etnografske_prireditve=7934 (sl)

Mednarodni večpredstavnostni festival: **BergBuchBrig 2008. brig-Glis/CH**, 6.-9. 11. 2008. Jezik: de. Organizira: Verein BergBuchBrig.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.bergbuchbrig.ch/de/fr/it/en>

International Trade Fair and Conference for Renewable Energy and Energy Efficient Construction and Renovation: **RENEXPO® South-East Europe.** Bukarešta/RO, 19. 11. 2008. Jezik: en. Organizira: REECO GmbH.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.renexpo-bucharest.com/> (en)

Saj ni res, pa je...

... Govedo in podobne vrste so priljubljen predmet raziskav: s pomočjo satelitskih posnetkov in z neposrednim opazovanjem so raziskovalci ugotovili, da se govedo, srne in jeleni med pašo, počitkom ali spanjem obračajo večinoma v smeri osi sever – jug zemeljskega magnetnega polja. Na Češkem pri tem jelenjad glavo obrača večinoma proti severu. Zakaj, ni še čisto jasno. Pomembneje se številnim raziskovalcem zdi vprašanje, kako bi bilo pri govedu mogoče zmanjšati proizvodnjo toplogrednega plina metana. Nemško združenje kmetov je že pozvalo kmetijske raziskovalce, da proizvodnjo metana zmanjšajo tako, da spremenijo način krmljenja in povečajo storilnost koristnih domačih živali. Zmanjšanje proizvodnje mesa in mleka bi bilo namreč zagotovo učinkovitejše kot uporaba drugačne krme ...

Viri: <http://www.scinexx.de/wissen-aktuell-8725-2008-08-27.html> (de),

<http://www.presseportal.de/pm/6599/1252457/mail> (de)